

отъ стопанитѣ не могатъ да се ползуватъ отъ аванситѣ на Банката, понеже иматъ неуредени плащания къмъ нея. И при нужда отъ пари, тѣ сѣ принудени да продаватъ своята царевица по цени, каквито търговеца имъ даде, тъй като дирекцията не закупуваше още царевица. Изобщо, наредбата не даде очаквания резултатъ.

При твърди цени за гроздето, които позволяваха да се плати на производителя 5.50 лв. и 6 лв. за кгр., сжщото бѣше закупено по 4.50 лв. и по-долу, а по-късно — биваше заплащано отъ нѣкои фирми и по 2.50 и 3 лв. кгр. И днесъ още, едно голѣмо количество грозде не е изплатено на производителитѣ, въпреки наредбата на Министерския съветъ. Биха могли да се посочатъ десетки подобни случаи, което показва, че държавата не е успѣла да защити ефикасно трудътъ на земеделеца-производителъ, въпреки направенитѣ усилия.

Колкото необходима и навременна да бѣше намѣсата на държавата въ това отношение, тя се оказа непълна и неефикасна. Би могло да се приеме, че това се дължи на погрѣшна организация въ провеждането на тази намѣса на държавата. Както е известно, намѣсата на държавата се провежда главно, чрезъ два института: дирекцията „Храноизносъ“ и Експортенъ институтъ. Тѣзи институти, обаче, сѣ почти откъснати отъ земеделското производство и вмѣсто да обслужватъ интереситѣ на това последното, тѣ твърде често провеждатъ политика, противна на неговитѣ интереси. Не може да се отрече, факта, че Експортния институтъ обслужва преди всичко търговцитѣ-износители, благодарение на огромното влияние, което сжщитѣ иматъ предъ него. Изобщо, помѣнатитѣ два института ще трѣбва да претърпятъ основна реорганизация за да се пригодятъ къмъ интереситѣ на земеделското стопанство, въ услуга на което сѣ и създадени. За да могатъ, обаче, сжщитѣ да изиграятъ възложената имъ роля, тѣ трѣбва да разширятъ своята дейность, като се обособятъ въ единъ **самостоятеленъ институтъ** или дирекция за урегулиране ценитѣ на земеделскитѣ производствени и организиране продоволствието, подчиненъ направо на Министерския съветъ или Министра на земедѣлието. Въ много държави напоследъкъ се създадоха такива институти, на които сѣ възложени едни отъ най-важнитѣ задачи на момента: урегулиране ценитѣ и организиране продоволствието.

У насъ, кждето земеделското производство е основата на стопанския животъ, а размѣната на земеделскитѣ произведения, вънъ и вътре въ страната, е почти дезорганизирана, създаването на подобенъ институтъ, чрезъ специаленъ законъ, е повече отъ наложително. Този институтъ, посрѣдствомъ една целесъобразна ценова политика, ще може да